

Средно училище "Иван Вазов" - гр.Плевен

Директор: 064/823 979
email:dim_mitev@mail.bg

Централа: 064/822 280
email:ivan_vazov_pleven@mail.bg

Факс: 064/822 280
www.sou-ivanvazov.eu

ПРОБЕН ИЗПИТ ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА

VII клас

21 април 2019 г.

УВАЖАЕМИ УЧЕНИЦИ,

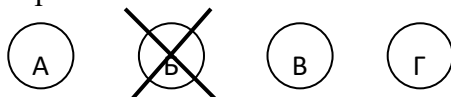
Тестът съдържа 25 задачи по български език и литература.

Задачите са два вида: със структуриран отговор с четири възможности за отговор, от които само един е верният, и с кратък свободен отговор.

Отговорите отбелязвайте със син цвят на химикалката в теста.

За да отбележите своя отговор на съответната задача, зачертайте със знака X буквата на избора от Вас отговор.

Например:

Ако след това прецените, че отговорът Ви не е верен, запълнете кръгчето с грешния отговор и зачертайте със знака X буквата на друг отговор, който приемате за верен.

Например:

Ако след това прецените, че записаният свободен отговор не е верен, задраскайте го с хоризонтална черта и запишете над него отговора, който според Вас е правилен.

Запомнете! Като действителен отговор на съответната задача се приема само този, чиято буква е зачертана със знака X. За всяка задача трябва да е отбелязан не повече от един действителен отговор.

ПОЖЕЛАВАМЕ ВИ УСПЕШНА РАБОТА!

Име, презиме, фамилия:		
Училище:		
Брой точки:	Оценка:	Оценител:

Прочетете текста и разгледайте таблицата, за да изпълните задачите от 1. до 16. включително.

Рафаел Надал пренаписа историята на тениса през 2017 г. с представянето си в Париж, след като направи едно от най-великите постижения в играта при финала срещу Станислас Вавринка. Той грабна петнайсетия си трофей от „Големия шлем“, задминавайки по този показател Пийт Сампрас във вечната **ранглиста**, а пред него остава единствено Роджър Федерер с осемнайсет победи в този турнир. Надал даде на противниците си общо едва 35 гейма (средно по 5 на мач) и записа едно от най-убедителните представяния изобщо в големия тенис.

Едва ли скоро ще видим тенисист, който да **доминира** в играта така, както Надал прави това на „Ролан Гарос“. Той официално се присъедини **към легендите в спорта** след едно неповторимо постижение, подобно на това на Род Лейвър, който два пъти успя да спечели всички турнири от „Големия шлем“ в рамките на една календарна година.

От днес Надал вече е № 2 в ранглистата, като за първи път от октомври 2014 г. е сред двамата най-добри тенисисти в света. Ако задържи нивото на играта си такова и през втората половина от сезона, той ще бъде основният фаворит да завърши годината като № 1.

Въпреки че финалът в неделя не мина по начина, по който той си е представял, Вавринка заслужава похвали за страхотното си представяне през двете седмици в Париж. Преди началото на турнира малцина **биха предположили**, че швейцарецът ще играе втория си финал на „Ролан Гарос“. Той откри сезона си с две победи и три загуби. Въпреки че защити титлата си в Женева, не бе ясно дали формата му е достатъчно добра за нов фурор. Но както доказва през цялата си кариера, и сега Вавринка демонстрира най-добрата си форма в най-важния момент. Той стигна до полуфиналите, без да загуби сет, а там се наложи в петсетова битка над световния № 1 Анди Мъри. Швейцарецът стана и най-възрастния тенисист, стигнал до финала на „Ролан Гарос“ от 1973 г. насам, когато това стори Ники Пилич.

Из интернет

Шампиони от откритото първенство на Франция по тенис „Ролан Гарос“

Мъже

Жени

2008 г.	 Рафаел Надал	 Ана Иванович
2009 г.	 Роджър Федерер	 Светлана Кузнецова
2010 г.	 Рафаел Надал	 Франческа Скиавоне
2011 г.	 Рафаел Надал	 Ли На
2012 г.	 Рафаел Надал	 Мария Шарапова
2013 г.	 Рафаел Надал	 Серина Уилямс
2014 г.	 Рафаел Надал	 Мария Шарапова
2015 г.	 Станислас Вавринка	 Серина Уилямс
2016 г.	 Новак Джокович	 Гарбине Мугуруса
2017 г.	 Рафаел Надал	 Йелена Остапенко

Из Уикипедия

1. Текстът е:

- А) медиен
- Б) художествен
- В) разговорен
- Г) научен

2. В текста НЕ се съдържа информация за:

- А) Рафаел Надал
- Б) Новак Джокович
- В) Станислас Вавринка
- Г) Роджър Федерер

3. Кое твърдение НЕ е вярно според информацията в текста?

- А) Анди Мъри е № 1 в световната ранглиста в момента.
- Б) Рафаел Надал има най-много победи в „Големия шлем“.
- В) Роджър Федерер е тенисист № 1 във вечната ранглиста.
- Г) Станислас Вавринка се представя убедително в турнира.

4. Кое е вярното твърдение според текста?

- А) На финала на „Ролан Гарос“ играят Рафаел Надал и Роджър Федерер.
- Б) Вавринка е най-възрастният тенисист, стигнал на финал на „Ролан Гарос“ от 1973 г. насам.
- В) Пийт Сампрас е носител на 15 победи в „Ролан Гарос“.
- Г) Рафаел Надал е печелил два пъти всички турнири за една календарна година.

5. Кой от посочените изрази НЕ е синонимен на подчертаната в текста дума *доминира*?

- А) има надмощие
- Б) взема превес
- В) превъзхожда
- Г) раздава се

6. Думата *ранглиста*, употребена в текста, е:

- А) епитет
- Б) термин
- В) експресивна
- Г) олицетворение

7. Кое твърдение НЕ е вярно според информацията от таблицата?

- А) С най-много победи на „Ролан Гарос“ е Рафаел Надал.
- Б) В битката за големия трофей от „Ролан Гарос“ през последните десет години са триумфирали Рафаел Надал, Роджър Федерер, Станислас Вавринка, Новак Джокович.
- В) При жените в тениса няма толкова ярко доминираща фигура както при мъжете.
- Г) Желая това, което твърдя да се случи.

8. Коя информация се съдържа в текста, но не и в таблицата?

- А) Рафаел Надал доминира на турнира „Ролан Гарос“.
- Б) Тенисистът Станислас Вавринка е швейцарец.
- В) Рафаел Надал става шампион на „Ролан Гарос“ през 2017 г.
- Г) Роджър Федерер е с най-много победи в историята на „Големия шлем“.

9. Подчертаната в текста глаголна форма *биха предположили* е за:

- А) изявително наклонение
- Б) повелително наклонение
- В) преизказване
- Г) условно наклонение

10. Какво е по състав изречението *Малцина биха предположили, че швейцарецът ще играе втория си финал на „Ролан Гарос“ преди началото на турнира?*

- А) сложно съчинено
- Б) сложно съставно
- В) сложно смесено
- Г) просто

Прочетете подчертаното изречение в текста, за да изпълните задачите от 11. до 15. включително.

Въпреки че финалът в неделя не мина по начина, по който той си е представял, Вавринка заслужава похвали за страхотното си представяне през двете седмици в Париж.

11. Колко прости изречения се съдържат в сложното изречение?

- А) 2
- Б) 3
- В) 4
- Г) 5

12. С кой израз може да се замени съюзът *въпреки че*, без да се промени смисълът на изречението?

- А) поради това че
- Б) независимо че
- В) тъкмо защото
- Г) дори ако

13. Каква е функцията на първата запетая в изречението?

14. Запишете с думи броя на сказуемите в изречението.

15. Коя дума от първото просто изречение се пояснява от второто подчинено изречение?

16. Като имате предвид информацията от текста, посочете три характеристики, които отличават Рафаел Надал от останалите тенисисти.

17. Преобразувайте пряката реч в изречението в непряка, като запазите основното глаголно време и спазите правилата за пунктуационно оформяне.

– Откритото първенство на Франция, или както още се нарича – „Ролан Гарос“, е един от четирите турнира от „Големия шлем“ по тенис – обясни на зрителите спортният коментатор, който отразяваше срещата между финалистите.

18. Препишете текста, като редактирате допуснатите правописни и пунктуационни грешки, както и грешките при членуване.

Бързо открихме малката пътечка в ляво от основната водеща към внушителната водна завеса по която бяха заложени редица капани – ряско спускане по мократа глинеста почва, прискачане на по малки дръвчета облечени в мърх провиране през буина разтителност и – за капак на всичко – приминаване над един от водоскоците като за целта бе необходимо да се прилепим плътно към мократа скала и бавно, сантиметър по сантиметар да се прехвърлим от другата страна. Преди време сигурно е имало пътечка или мосче но днес те липсваха и бях сигурен, че голямото количество водна маса бе спомогнало за това.

19. В кой от редовете правилно са свързани литературна творба и автор?

- А) „Стани, стани, юнак балкански“ – Иван Вазов
- Б) „Българският език“ – Добри Чинтулов
- В) „Бай Ганьо“ – Елин Пелин
- Г) „По жицата“ – Йордан Йовков

20. Творбата, която изразява скръб, тъга, безнадеждност, породени от конфликти или трагични събития, е:

- А) пътепис Б) елегия В) балада Г) повест

21. Героите на кои творби са извън пределите на родината?

- А) „На прощаване в 1868 г.“, „Бай Ганьо пътува“ и „Немили – недраги“
Б) „По жътва“, „Неразделни“ и „Заточеници“
В) „Стани, стани, юнак балкански“, „Опълченците на Шипка“ и „Една българка“
Г) „Българският език“, „Вятър ечи, Балкан стене“ и „До Чикаго и назад“

22. Попълнете таблицата, като в първата колона запишете буквата на дадения цитат, а във втората – номера на изразното средство, употребено в него.

А) „Вълните намират канари тогаз (...)	1. инверсия
Б) „...в мелодията на твоите звуци сладки (...)	2. постоянен епитет
В) „Благодаря ти, бабо, ти си добра жена!“	3. антитеза
Г) „Грееше ме драголюбно ясно слънце от небето (...)	4. Обръщение

23. Къде откривате ГРЕШНО твърдение, свързано с живота на български писател?

- А) Христо Ботев е роден в град Калюфер, твори преди Освобождението и пише поезия.
Б) Пенчо Славейков е роден в град Чирпан, твори след Освобождението и е написал баладата „Неразделни“.
В) Алеко Константинов е роден в град Свищов, твори след Освобождението и пише фейлетони и пътеписи.
Г) Йордан Йовков е роден в село Жеравна, участва в три войни и пише предимно разкази.

24. Срещу всяка буква, след която е представена характеристика на литературен герой от изучена в VII клас творба, запишете съответния герой.

- А) „дързък нрав, авантюристичен дух и целеустременост“
Б) „това двацетгодишно момче имаше всичките черти на невинността и ентузиазма“
В) „рушители на гнет вековен(...)/служители на дълг синовен...“
Г) „нов и гладен пролетариат, съставен от подвизи, дрипи и слава“

25. Запишете с две – три изречения какво внушават стиховете от Вазовата творба „Опълченците на Шипка“:

...патроните липсват, но волите траят
щикът се пречупва – гърдите остаят (...)

КЛЮЧ С ВЕРНИТЕ ОТГОВОРИ

Задача №	Верен отговор	точки
1	А	1
2	Б	2
3	Б	2
4	Б	2
5	Г	1
6	Б	2
7	Г	2
8	Г	1
9	Г	2
10	Б	1
11	Б	2
12	Б	2
13	Например: Отделя две прости изречения в състава на сложното	2
14	три	2
15	начина	2
16	Например: 15 трофея от Големия шлем, № 2 в световната ранглиста на Асоциацията на професионалните тенисисти, само 35 гейма, дадени на противниците (по 5 на мач)	Общо 3 т. – по 1 т. за всяка точна характе – ристика
17	Например: Спортният коментатор, който отразяваше срещата между финалистите, обясни на зрителите, че Откритото първенство на Франция, или както още се нарича, Ролан Гарос“, е един от четирите турнира от „Големия шлем“ по тенис.	Общо 3 т. – по 1 т. за гл. време, пунктуация, словоред
18	<i>Бързо открихме малката пътечка <u>в</u>ляво от основна – та, <u>а</u> водеща към внушителната водна завеса, <u>а</u> по която бяха заложени редица капани – <u>р</u>язко спускане по мократа глинеста почва, <u>п</u>рескачане на по – малки дръвчета, <u>а</u> облечени в мъх, <u>п</u>ровиране през <u>б</u>уйна рас – тителност и – за капак на всичко – преминаване над един от водоскоците, <u>а</u> като за целта бе необходимо да се прилепим плътно към мократа скала и бавно, сан – тиметър по сантиметър да се прехвърлим от друга – та страна. Преди време сигурно е имало пътечка или мост<u>и</u>че, <u>а</u> но днес те липсваха и бях сигурен, че голямо – то количество водна маса бе спомогнало за това.</i>	Общо 14 т. – по 1 т. за всяка редактирана грешка
19	Г	1
20	Б	2
21	А	1
22	А) 3, Б) 1, В) 4, Г) 2	4
23	Б	1
24	А) Македонски – „Немили – недраги“ Б) Бръчков – „Немили – недраги“ В) Заточениците, – „Заточеници“ Г) Хъшовете – „Немили – недраги“	Общо 4 т. – по 1 т. за всеки отговор
25	–същинската част на одата;	6

	–стиховете се отнасят за опълченците; –метонимия, синтактичен паралелизъм и антитеза – внушават идеята за непобедимия дух и желанието за победа на опълченците; –стоицизъм, героизъм и готовност за саможертва на бранителите на върха.	
--	--	--

Забележки:

- Когато в ключа към задачата няма детайлизиране на точките, те са 0 т. или 1 т.; 0 т. или 2 т.
- Когато според условието задачата не проверява компетентности за граматична, за правописна или пунктуационна норма, не се отнемат точки за допуснати граматични, правописни или пунктуационни грешки в отговорите на учениците.